1e Jaargang, nummer 20, 1 maart 2025

DE NIEUWE DOLEANTIE

Blad van het Instituut voor Calvinistische Studiën, zusterblad van de bladen Refo Tijd en Geestelijke Opvoeding.

In dit nummer : Wie is mijn moeder ? - bespreking van het boek Anderlech - 2, en Zie, Ik maak alle dingen nieuw

---

WIE IS MIJN MOEDER ? - BESPREKING VAN HET BOEK ANDERLECH - 2

Wij moeten worstelen met Calvijn in de wildernis. De man heeft te belangrijke dingen gezegd om zomaar weg te gooien. Veel moeten we ook weer achter ons laten, om tot de hogere Calvijn te komen, het Woord wat door hem heenwerkte. God kan door alles heenwerken, en zowel God als de duivel werkten zwaar door Calvijn heen. Daarom moet er nog een commentaar op zijn commentaar komen.

Calvijn wees op Paulus die stelde dat de ware theologie niet naar het vlees gekend kon worden. Men moet zich richten op de vernieuwing in de wereld die alle menselijke kracht te boven gaat. Calvijn spreekt over het belang van ‘het oog des geloofs’. Hij heeft vele boeken eraan gewijd om te beschrijven wat dit inhoudt, want het is niet zomaar historisch geloof. Geloof moet geheel ingekapseld zijn door het profetische, door de leer der afstemming, want als men niet is afgestemd op de tijden des hemels, dan is men nog steeds afgestemd op het vlees. De mens moet dus in de leer van Calvijn door het oog van de naald. Wat dat aangaat sluit Calvijn dus nauw aan op de leer van de oude bijbel. Er wordt geen goedkoop evangelie gepredikt in de leer van Calvijn in de grotere context ervan. Bij Calvijn kom je niet zomaar binnen. Het was God’s antwoord op de hedonistich-laodiceaanse kerk die dominant was geworden. De calvinistische reformatie was een grote uittocht. Calvijn ging in verschillende opzichten veel dieper dan de veel bourgondischer ingestelde Luther. Luther was de poort opener geweest, als een Aäron, en Calvijn had de verdere Mozes taak op zich genomen, en zo werkte God door hem, maar men moest van de voorwerpelijke Calvijn nog komen tot de onderwerpelijke Calvijn. Calvijn mocht geen afgod worden, maar was een heenwijzer, een onderwerp. Hij was het raadsel, het enigma, van de diepere reformatie. De reformatie was nog maar net begonnen. Hus was de grote voorloper geweest, die dat met zijn dood moest bekopen. Dit was een Franciscaanse beweging, oftewel de beweging van Moeder Armoe. Dit steeg hoog uit boven zomaar het geestelijke.

Geestelijk op zich zegt nog niet zoveel, want er zijn ook markt-geestelijken en materialistische geestelijken. Men moest nog tot de soberheid doordringen. Daartoe was Calvijn, maar dat was niet zonder gevaren. Daarom moeten wij met Calvijn worstelen in de wildernis.

Calvijn noemde het geloof de bron van de gehoorzaamheid, maar dit was niet zomaar geloof op zich, maar het afleggen van het vleselijke en vleselijke wensen, tot afstemming op God. De mens moest door God geleid worden. Geloof was dus onderworpen aan allerlei hogere factoren. Ook Paulus stelde dat geloof op zich niet het hoogste en belangrijkste was. In de oude talen zoals het Hebreeuws, wijst dit terug op de moederschoot. Calvijn stelde dan ook dat God allereerst als moeder kwam, als matriarch, maar de mensheid wilde haar niet.

Dat is een geestelijke band, want Calvijn stelde ook dat voor Jezus de vleselijke verwantschap niets of weinig betekende. De waarheid moest geoefend worden door de natuur het hare te geven, stelde Calvijn, en daarbij moet men zich niet al te zeer hechten aan vlees en bloed. (Verkl. Matth. 12:48)

Calvijn besprak zo de woorden van Jezus : ‘Wie is mijn moeder ?’

Laten we het in de juiste verhouding opmerken :

Lukas 11:27-28
‘En het geschiedde als hij deze dingen sprak, dat een zekere vrouw uit de schare, de stem verheffende, tot hem zeide: Zalig is de buik, die u gedragen heeft, en de borsten, die gij hebt gezogen. Maar hij zeide: Ja, zalig zijn degenen, die het Woord Gods horen, en het bewaren.’

Lukas 8:19-21
‘En zijne moeder en zijne broeders kwamen tot hem, en konden niet bij hem komen, vanwege de schare
En hem werd geboodschapt en gezegd: Uwe moeder en uwe broeders staan daar buiten, en verlangen u te zien. Maar hij antwoordde en zeide tot hen: Mijne moeder en mijne broeders zijn dezen, die Gods Woord horen, en hetzelfde doen.’

Calvijn stelt in zijn verklaring van deze tekst dat Jezus het bijna als niets rekent wat de vrouw boven alles had geroemd.

Men spreekt : ‘Familie dit, familie dat,’ maar Jezus onderbreekt het als een wilde jongen, als een savage : ‘Ja, zalig zijn degenen, die het Woord Gods horen, en het bewaren.’ Zo veranderde hij op een brute manier het onderwerp. Jezus was bruut, en dat moest ook wel, want het vleselijke stond op de loer.

Markus 3:31-35 zegt hierover :
‘En zijn moeder en broeders kwamen, en buiten staande zonden zij tot
hem om hem te roepen. En de schare zat rondom hem; en zij zeiden tot hem: Zie, uwe moeder en uwe broeders daar buiten zoeken u.
En hij antwoordde hun en zeide: Wie is mijne moeder of mijne broeders?
En nadat hij rondom gezien had over zijne discipelen, die nedergezeten waren, zeide hij: Zie mijn moeder en mijn broeders. Want wie den wil van God doet, die is mijn broeder, en mijne zus ter, en moeder.’

Hij noemde dus zijn discipelen zijn moeder. Zij hadden geboorte aan hem gegeven. Mattheus 12:46-50 stelt dus vrijwel hetzelfde :

‘En toen hij nog tot de scharen sprak, zie, zijn moeder en zijn broeders stonden buiten, zoekende hem te spreken.
Iemand nu zeide tot hem: Zie, uwe moeder en uwe broeders staan,
buiten, zoekende u te spreken.
Maar hij, antwoordende, zeide tot hem, die hem dat gezegd had: Wie is
mijne moeder en wie zijn mijne broeders?
En zijne hand uitstrekkende over zijn discipelen, zeide hij: Zie mijn
moeder en mijn broeders.
Want zo wie den wil mijns Vaders, die in de hemelen is, doet, die is
mijn broeder, en zuster, en moeder.’

Zo vertaalde Calvijn het. Het vleselijke is dus de voortdurend afwijkende spiegelingen die we overal om ons heen zien. Het gaat eindeloos door. De mens gaat van vlees tot vlees, en hecht veel waarde aan het vlees, opdat zij de geestelijke en sobere kennis verborgen houden en belasteren, verkeerd voorstellen. Daarom moeten wij gaan tot de bronspiegel, de bronprisma, des Heeren. Ik had een droom over deze spiegel, deze prisma. Het stond in de oude buurt tussen de straat van de brave jongens en de straat van de wilde jongens in, in het dorp waar ik vandaan kwam. De straat van de wilde jongens was een probleembuurt. Er kwamen ook vreemdelingen, buitenlanders, dus het was ook multi-cultureel, en er was rebellie naar het geijkte, wat ook een hemels beeld is. Er was geen plaats voor aardse status, wat dus ook weer wijst op het Ezau geheimenis en het Ismael geheimenis. De brave jongens waren mijn klasgenoten, mijn vriendjes, en die wezen in de droom op de spiegel, en waren er enthousiast over dat het gekomen was. Er mag een verzoening zijn tussen Jakob en Ezau, en zo komen we tot de parallel aarde, tot de natuur aarde, waarin alles zijn plaats zal vinden. Deze spiegel bevindt zich ook in het werk van Calvijn, en in de bijbel.

Het boek Anderlech stelt dat het belangrijk is dat het Woord voorhangsels heeft, want niemand kan God zien en leven. Ook Mozes moest een bedekking dragen. We kunnen God alleen van achteren zien. Vandaar dat de spiegelingen van levensbelang zijn, maar we moeten tot de bronspiegeling komen, waar het boek Anderlech ook over spreekt.

7:25. ‘De mens is helemaal weggezogen en ondergezogen in spiegelingen. In die spiegelingen zijn er telkens ontbrekende onderdelen, boekrollen.’

7:36. ‘Ik kan me daar niet bewegen, nee, alles gaat zo traag, totdat ik een van hen ben geworden, Alleen een spiegeling doet mij ontwaken.’

8:22-25. ‘Iedereen zal wenen. Dat zal het teken van wedergeboorte zijn. Zij die niet wenen zullen wegvagen. Er zal niet gerekend worden met hen die niet wenen, want het zijn slechts spiegelingen. Wees daarom vol met het Woord. Omhul het met tranen opdat het zich mag vergeestelijken. Zo wordt het koninkrijk gebouwd. Uw koninkrijk kome. Er is leiding aan waterbeken. We kunnen stellen dat dit de tranenbeken zijn. Om die weg te kunnen begaan moet elke eigen weg van het vlees verloochend worden. Dit is de grote arbeid van de geestelijke visserszorg, opdat de mens loskomt van zijn dwaalwegen. In deze beken ligt ook het geestelijk zaad.’

Het geheim van de bronspiegeling, de bronprisma, van God is dus de tranen der soberheid over de hedonistische zonden der mensheid. We hebben het dan over de spiegels van God’s tranen.

10:8-12. Gebrek aan onderzoek schept ijdele bespiegelingen waartoe vals vertrouwen ontstaat. Er moet een balans zijn tussen het aan jezelf sterven en het sterven van de vijand. Ga niet zomaar op gelijke hoogte staan van de hogere kennis of zelfs hoger,
maar eerst moet je jezelf onderwerpen, zodat de hemelse kennis je kan vullen.
Leg je toe op de verborgenheden van God’s werken.
We spreken hier van de verborgenheidsleer.
Ook is er een soberheidsleer en de leer van de mondwachter.’

1:41-43. ‘De mensen vliegen elkaar in de haren, en vechten om wie de eer en het aanzien mag hebben. Ze vechten om ieder stukje brood, en om het pronkbezit.
De mens moet slechts loskomen van deze spiegelingen. Maar dat kan dus niet in eigen kracht. Alleen door te sterven tot wedergeboorte. Alles tot de hemelse moeder.
Wedergeboorte dus, niet door de krachten van het zichzelf kronende vlees. Afsterven dus.’

2:21-23. ‘Dit zijn dus spiegelingen van

het geestelijke, van het geleid worden, van de vergeestelijking tot de hemelse gebondenheid die we op aarde zien. Allereerst moet je er dan diep in, anders valt er niets te vergeestelijken. We zien de afschuwelijke gevolgen van dienstweigering. Het gaat daarom om het verrichten van de geestelijke dienstplicht, wat niet alleen een dienstplicht is van lijden, maar ook van strijden.'

4:39-42. 'Teruggaan naar de holen en grotten betekent ook leren wonen en werken in de holen en grotten. Dat zijn beelden van de exegese, de schriftuitleg. Een hemelse visser weet wat dit betekent. Komen tot het zoonschap. Een moeder is je toegewezen, als een teken en een zegel, dus als heenwijzer, als spiegeling, dus het mocht niet zomaar volkomen zijn.
Wees maar blij dat die moeder een voorhangsel heeft, anders zou ze je verslinden. Wees maar blij dat die moeder niet volkomen is. Je zou niet kunnen bestaan.
Het Woord moest verzegeld worden, want niemand zou God kunnen zien en leven. Daarom kan God alleen maar van achteren gezien worden. Maar zelfs dat wil de mens niet zien.'

Al het afgeweken doorgespiegelde is zover doorgespiegeld en in zijwegen afgespiegeld en opgesplitst, en weer verder gespiegeld, dat het tot het omgekeerde is geworden, wat we de duivel noemen, oftewel het grote gebrek aan kennis. Calvijn noemt dat in de ogen van de duivel niets schoon is dan wat misvormd is. De duivel wil geen hervorming, maar misvorming, want dat noemt de duivel de hervorming. Ook is er voor de duivel niets liefelijker ruikend dan het stinkende en walgelijke. We hebben dus te maken met een afschuwelijke trol die door het vele spiegelen pervers is geworden en zo de wereld heeft omgekeerd. Calvijn noemt het het probleem van de verwaarlozing. (Verkl. Matth. 12:44)

Wij moeten daarom wederkeren tot de bron van al het spiegelen, opdat we tot de intrinsieke waarde komen van alles, en moeten dus terugkeren tot de parallelle wereld. Nu leven wij in een parallelle wereld en moeten teruggaan tot de bronwereld. De bronwereld is het hemelse woord. We kunnen ons wel blijven irriteren aan al die verziekte spiegelingen om ons heen, en er tegen vechten tot we doodgebloed zijn, maar we moeten bovenal terugkeren. Dat wil niet zeggen dat we moeten vechten om terug te keren, maar we moeten niet als dwazen tegen spiegelingen zomaar strijden. Wijsheid is beter dan oorlogstuig. Laten we niet als een stier ons laten misleiden door de rode doek van de stierenvechter. We moeten het doel, de bron, voor ogen houden, en hierin gedisciplineerd blijven, geduldig de weg terug begaan. Daartoe is Calvijn een leermeester, en hij wijst hierin terug op de leermeesteres, het Woord.

Telkens weer bespreekt Calvijn de geest van ondankbaarheid waartegen we moeten strijden. Ondankbaarheid brengt onder het oordeel van God. Het is een sta in de weg. Het laat mensen geestelijk pensioneren, het brengt mensen tot nationalisme en chauvinisme. Het is de dode beenderen zalving van de heksenmeesteres van het vlees. We hebben het over de geest van het materialisme, van de mammon, die alles heeft lopen verdichten en verletterlijken en daarin een aardse markt heeft gemaakt. We moeten de geestelijke tocht door de wildernis en door de zee geheel volbrengen, en dat stopt niet bij Mozes, maar gaat verder bij Ismael, bij Ezau, en bij Jeremia, tot het Jezus geheimenis, wat een vissersgeheimenis is. Dat is de tweede, of diepere Adam, de diepere weg in het paradijs. Dan komen wij tot de hogere Adam die in ons verborgen ligt.

Calvijn noemt de ondankbaarheid het samenzweren met de duivel, met de vijand, oftewel met het vlees. Calvijn noemt dit een zware strijd, want de duivel, het roofdier, wil zijn prooi niet verliezen, en zal zijn zinnen verscherpen om de mens weer in zijn macht te krijgen, wanneer hij is uitgedreven. De duivel geeft de strijd dus niet zomaar op, en dat zien we om ons heen. De farao wil het volk niet laten gaan, ook al zijn de plagen gekomen.

Calvijn wijst erop dat het een hevige en felle strijd is, als tegen een roofdier die niet opgeeft en telkens nieuwe dingen verzint om de mens te strikken. Calvijn roept de mens op om op hun hoede te zijn. (Verkl. Matth. 12:43)

Calvijn noemt dit ook een gevecht met de eigen tong. Er moet met matigheid over de verborgen dingen van God gesproken worden. (Verkl. Matth. 12:36) Onze rede moet met zout besprenkelt zijn. (Kol. 4:6)

ZIE, IK MAAK
ALLE DINGEN NIEUW

Het verslaan van de vijand, oftewel de zonde, het vlees, ligt dichter bij ons dan we denken.

Behemma 37:28 laat het teken van het verslaan van de vijand zien :

'Het is juist zo dat als we de vijand hebben verslagen, dan komt de Vreze des Heeren vrij. Zo niet, dan mag je je afvragen of je de vijand wel verslagen hebt.'

We moeten ons daarom oefenen in de vreze des Heeren en hierin volharden.

Vissen 11:3 bespreekt ook het teken van het verslaan van de vijand :

'De ware overwinning is de verbrokenheid van onszelf. Zonder die verbrokenheid is het geen overwinning maar zelfzuchtige trots.'

Als er nog sporen van trots en hoogmoed zich in ons bevinden, waar we nog steeds metershoog boven de ander, of andere rassen of levenssoorten staan, dan is dat geen overwinning, maar bedrog.

Vissen 12:3 zegt :

‘Nomadische mensen komen nooit
thuis, maar zijn altijd op doortocht. Het
zijn natuurmensen. Hun thuis is overal
en nergens. Hun thuis is hun werk, hun
missie.’

Dat is wat het paradijs is, als je deze waarheden ontdekt en in de praktijk brengt. Het is het geestelijke werk. Dat is onze ware woning. Het trekt altijd voort opdat de zonde ons niet zal inhalen. (Buli 1:9)

Ga je dus niet pensioneren in je geestelijke woning, maar trekt voort.

We zien om ons heen dat de mens de verboden vrucht heeft genomen, en zo hebben ze een omgekeerde taal gekregen met omgekeerde betekenissen. Het is een karaoke club geworden.

Religie imiteren met een sing-a-long ? Gaat niet werken. Ze zijn als vissen in een net.

Een karaoke evangelie wordt vandaag de dag gepredikt, een goedkoop evangelie. Het is een opzegversje geworden, een liedje meezingen, maar zo werkt het niet. De mens zit muurvast in de zonde. De mensheid is dood in zijn zonde, en allereerst moet dat onder ogen gekomen worden, en moet de mens de volle diepte kennen van de zondeval, de donkere bruid ontmoeten, waar de gereformeerde voorvaderen over spraken.

Dat is de donkere bruid van zondag 1 van de heidelbergse catechismus en in 5 van de nieuwe bijbel catechismus.

Vrees is het belangrijkste op deze aarde, als een zintuig om te zien hoe groot en diep de zonde is, want de mens is te ver gegaan door gebrek aan vrees. Zonder verbrokenheid kan de mens de Heere niet vrezen, want dan is zijn grond nog te hard en kan er niets groeien, en is men onkneedbaar.

Men vreest niet genoeg, men twijfelt niet genoeg, men heeft geen alarms. We moeten voortdurend in de schrik des Heeren leven. Dat is het ware leven. daarbuiten is de dood, die komt door roekeloosheid en lichtzinnigheid.

Lees elke dag in het nieuwe woord, in het nieuwe bijbel tijdperk. Sla het ergens open of ga ergens gericht naartoe, en overdenk het, bestudeer het en memoriseer het. Het is geschreven op de hemelmuren. Daardoor val je in slaap en wordt je opgenomen. Verdiep het. Dat is de ware opname.

Wij mogen gaan tot de rivier van vergetelheid om het vlees achter te laten, waar de nieuwe bijbel over spreekt.

Zeeën 5:1-4 zegt hierover :

‘Het vergeten betekent niet letterlijk
zomaar alles vergeten, maar door het
orakel ga je er zicht op krijgen, op de
diepere betekenis.
Je gaat dan zien hoe alles van het
orakel is.
Ontsnap door de ondergrondse
tunnels van de stad aan de stad, wat gij
alleen door het orakel kunt doen.
Dit is dus absolute basis voor elke
ontsnapping en vrijmaking, en dit zal
dus altijd weer een verdieping zijn. Het
orakel gooit niet zomaar dingen weg,
maar verwerkt het, en zorgt voor een
goede en eerlijke afvoer.’

Er gaat ander zicht komen op je verleden. Het krijgt andere, diepere betekenissen. Zo zal alles nieuw worden. Zie, Ik maak alle dingen nieuw.
